

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 56.997/3
van 21 januari 2015

avis 56.997/3
du 21 janvier 2015

over

sur

een ontwerp van ministerieel
besluit 'houdende diverse
bepalingen inzake accijnzen'

un projet d'arrêté ministériel
'portant des dispositions
diverses en matière d'accise'

Op 16 januari 2015 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Financiën verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een ontwerp van ministerieel besluit 'houdende diverse bepalingen inzake accijnzen'.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 20 januari 2015. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jan SMETS en Kaat LEUS, staatsraden, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Dries VAN EECKHOUTTE, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Jo BAERT, kamervoorzitter.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 21 januari 2015.

*

Le 16 janvier 2015, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre des Finances à communiquer un avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'arrêté ministériel 'portant des dispositions diverses en matière d'accise'.

Le projet a été examiné par la troisième chambre le 20 janvier 2015. La chambre était composée de Jo BAERT, président de chambre, Jan SMETS et Kaat LEUS, conseillers d'État, et Greet VERBERCKMOES, greffier.

Le rapport a été présenté par Dries VAN EECKHOUTTE, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Jo BAERT, président de chambre.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 21 janvier 2015.

*

ONTVANKELIJKHEID VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

Door te eisen dat de adviesaanvragen met een termijn van vijf werkdagen van een “bijzondere” motivering worden voorzien, heeft de wetgever tot uiting gebracht dat hij wil dat alleen in uitzonderlijke gevallen verzocht wordt om mededeling van het advies binnen die uitzonderlijk korte termijn. De aanvrager moet derhalve pertinente en voldoende concrete gegevens aanbrengen die het aannemelijk maken dat de ontworpen regeling spoedeisend is.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling als volgt gemotiveerd:

“De hoogdringendheid vindt haar grondslag in het feit dat het aangewezen is dat dit uitvoeringsbesluit in werking treedt op dezelfde datum waarop de begrotingsbeslissing tot afschaffing van de milieuheffing – zoals opgenomen in Titel 2 van het voorontwerp van programmawet waarover de Raad van State advies heeft gegeven op 13 november 2014 met referte 56.773/3 – in werking moet treden, zijnde 1 januari 2015, en gelet op het reeds verleende advies van de Raad van State met betrekking tot deze begrotingsbeslissing in het voorontwerp van programmawet.”

2. Die motivering kan niet worden aanvaard.

Gelet op het wettigheidsbeginsel in fiscale zaken (zie de artikelen 170, 172 en 173 van de Grondwet) is de fiscale aangelegenheid een bevoegdheid die door de Grondwet aan de wet wordt voorbehouden, zodat het instellen van belastingen of het opheffen ervan een zaak van de wetgever is. De milieuheffing waarvan gewag wordt gemaakt in de motivering, is ten gevolge van de wijzigingen aan boek III van de gewone wet van 16 juli 1993 ‘tot vervollediging van de federale staatsstructuur’ bij de artikelen 88 tot 93 van de programmawet van 19 december 2014, sedert 1 januari 2015 niet langer verschuldigd. Geen van de ontworpen wijzigingsbepalingen die het voorwerp zijn van het om advies voorgelegde ontwerp van ministerieel besluit, is daartoe noodzakelijk. Uiteraard is het wenselijk dat de uitvoeringsbepalingen van de wet van 16 juli 1993 in overeenstemming worden gebracht met de aldus gewijzigde bepalingen, en kan dat beter zonder uitstel gebeuren, maar dit gegeven verantwoordt op zich niet dat noodzakelijk een beroep moet worden gedaan op de procedure bedoeld in artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State (advies mede te delen binnen een termijn van vijf werkdagen) en waarom, op het ogenblik van de adviesaanvraag, geen beroep kon worden gedaan op de procedure bedoeld in artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State (advies mede te delen binnen een termijn van dertig dagen). Ook het gegeven dat de afdeling Wetgeving reeds eerder advies verleende over het ontwerp van programmawet dat heeft geleid tot de rechtsgrond die wordt ingeroepen voor het om advies voorgelegde ontwerp van besluit, is geen element dat de bijzondere motivering van de spoedeisendheid overbodig zou maken.

Overigens kan het vooropgezette doel (inwerkingtreding op 1 januari 2015) niet meer worden gehaald, vermits de adviesaanvraag pas op 9 januari 2015 bij de Raad van State is ingediend.

Gelet op het voorgaande is de adviesaanvraag onontvankelijk. Aan de adviesverplichting vervat in artikel 3 van de wetten op de Raad van State werd dan ook niet voldaan. Het ontwerp zal slechts doorgang kunnen vinden nadat het opnieuw voor advies is voorgelegd aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State.

*

RECEVABILITÉ DE LA DEMANDE D'AVIS

1. Conformément à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En exigeant que les demandes d'avis dans les cinq jours ouvrables soient « spécialement » motivées, le législateur a voulu que ce délai, extrêmement bref, ne soit sollicité qu'exceptionnellement. En conséquence, le demandeur doit invoquer des éléments pertinents et suffisamment concrets susceptibles de faire admettre que les dispositions en projet sont urgentes.

En l'occurrence, l'urgence est motivée comme suit :

« De hoogdringendheid vindt haar grondslag in het feit dat het aangewezen is dat dit uitvoeringsbesluit in werking treedt op dezelfde datum waarop de begrotingsbeslissing tot afschaffing van de milieuheffing – zoals opgenomen in Titel 2 van het voorontwerp van programmawet waarover de Raad van State advies heeft gegeven op 13 november 2014 met referte 56.773/3 – in werking moet treden, zijnde 1 januari 2015, en gelet op het reeds verleende advies van de Raad van State met betrekking tot deze begrotingsbeslissing in het voorontwerp van programmawet ».

2. Cette motivation ne peut pas être acceptée.

Compte tenu du principe de légalité en matière fiscale (voir les articles 170, 172 et 173 de la constitution), la matière fiscale est une compétence que la Constitution réserve à la loi, de sorte que l'établissement d'impôts ou leur suppression relève de la compétence du législateur. La cotisation environnementale dont fait état la motivation n'est plus due depuis le 1er janvier 2015, consécutivement aux modifications que les articles 88 à 93 de la loi-programme ont apportées au livre III de la loi ordinaire du 16 juillet 1993 'visant à achever la structure fédérale de l'État'. Aucune des dispositions modificatives en projet qui font l'objet du projet d'arrêté ministériel soumis pour avis est nécessaire à cet effet. Certes, il est souhaitable que les dispositions d'exécution de la loi du 16 juillet 1993 soient mises en conformité avec les dispositions ainsi modifiées, et il vaudrait mieux le faire sans retard, mais cet élément ne justifie pas en soi qu'il faille nécessairement recourir à la procédure visée à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois sur le Conseil d'État (avis à communiquer dans un délai de cinq jours ouvrables) et pourquoi, au moment de la demande d'avis, il ne pouvait pas être recouru à la procédure visée à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois sur le Conseil d'État (avis à communiquer dans un délai de trente jours). Le fait également que la section de législation a déjà donné précédemment un avis sur le projet de loi-programme qui a abouti au fondement juridique invoqué pour le projet d'arrêté soumis pour avis, n'est pas un élément de nature à rendre superflue la motivation spéciale de l'urgence.

Au demeurant, l'objectif avancé (entrée en vigueur le 1er janvier 2015) ne peut plus être atteint, la demande d'avis n'ayant été introduite au Conseil d'État que le 9 janvier 2015.

Compte tenu de ce qui précède, la demande d'avis est irrecevable. L'obligation de consultation inscrite à l'article 3 des lois sur le Conseil d'État n'a dès lors pas été remplie. Le projet ne pourra se concrétiser qu'après qu'il aura de nouveau été soumis pour avis à la section de législation du Conseil d'État.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Greet VERBERCKMOES

Jo BAERT